2025/1554

28.7.2025

DECYZJA RADY (WPZiB) 2025/1554

z dnia 25 lipca 2025 r.

w sprawie środka pomocy w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w celu wsparcia sił zbrojnych Dżibuti

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 41 ust. 2,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Decyzją Rady (WPZiB) 2021/509 ([1]) ustanowiono Europejski Instrument na rzecz Pokoju (EPF) w celu finansowania przez państwa członkowskie działań Unii w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, służących utrzymaniu pokoju, zapobieganiu konfliktom i umacnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego zgodnie z art. 21 ust. 2 lit. c) Traktatu. W szczególności, zgodnie z art. 1 ust. 2 decyzji (WPZiB) 2021/509, EPF ma być wykorzystywany do finansowania środków pomocy, takich jak działania mające na celu wzmocnienie zdolności państw trzecich oraz organizacji regionalnych i międzynarodowych dotyczących kwestii wojskowych i obronnych.

(2) W dniu 24 października 2023 r. Rada przyjęła konkluzje w sprawie zaktualizowanej strategii Unii w zakresie bezpieczeństwa morskiego i towarzyszącego jej planu działania, które to dokumenty określają ramy umożliwiające Unii podejmowanie dalszych działań w celu ochrony jej interesów na morzu oraz ochrony jej obywateli, wartości i gospodarki, przy jednoczesnym promowaniu zasad międzynarodowych i pełnym przestrzeganiu instrumentów międzynarodowych, w szczególności Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS).

(3) Od października 2023 r. liczne ataki Hutich były wymierzone w statki na Morzu Czerwonym, w Zatoce Adeńskiej, na Morzu Arabskim i w Zatoce Omańskiej. Takie ataki zagrażają życiu marynarzy na statkach i stanowią naruszenie zapisanych w UNCLOS wolności żeglugi na pełnym morzu i prawa przejścia tranzytowego przez cieśniny używane do żeglugi międzynarodowej. Ataki te mają negatywny wpływ na żeglugę handlową i na gospodarki wielu krajów w Unii i w regionie.

(4) W dniu 10 stycznia 2024 r. Rada Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych przyjęła rezolucję nr 2722 (2024), w której zdecydowanie potępiła ataki Hutich na statki handlowe i komercyjne oraz podkreśliła, jak ważne jest, aby statki wszystkich państw mogły korzystać z praw i wolności w zakresie żeglugi na Morzu Czerwonym, w tym jeśli chodzi o przejście tranzytowe statków handlowych i komercyjnych przez cieśninę Baab al-Mandab, zgodnie z prawem międzynarodowym; zażądała też, aby Huti natychmiast zaprzestali wszelkich takich ataków, oraz potwierdziła, że muszą być przestrzegane prawa i wolności w zakresie żeglugi przysługujące statkom handlowym i komercyjnym, zgodnie z prawem międzynarodowym, a ponadto zwróciła uwagę na prawo państw członkowskich ONZ – przysługujące im zgodnie z prawem międzynarodowym – do obrony swoich statków przed atakami, w tym przed atakami podważającymi prawa i wolności w zakresie żeglugi.

(5) W kontekście kryzysu na Morzu Czerwonym wzmocnienie sił zbrojnych Dżibuti stanowi ważny element przyczyniający się do zapewnienia bezpieczeństwa morskiego w regionie.

(6) W dniu 8 stycznia 2025 r. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa otrzymał od Dżibuti wniosek o udzielenie przez Unię pomocy siłom zbrojnym Dżibuti w zamówieniach dotyczących kluczowego sprzętu, infrastruktury i usług w celu wzmocnienia zdolności marynarki wojennej tego kraju.

(7) Środki pomocy mają być realizowane z uwzględnieniem zasad i wymogów określonych w decyzji (WPZiB) 2021/509, w szczególności zgodnie ze wspólnym stanowiskiem Rady 2008/944/WPZiB ([2]), oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.

([1]) Decyzja Rady (WPZiB) 2021/509 z dnia 22 marca 2021 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz uchylenia decyzji (WPZiB) 2015/528 (Dz.U. L 102 z 24.3.2021, s. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Rada potwierdza, że jest zdecydowana chronić, propagować i realizować prawa człowieka, podstawowe wolności i zasady demokratyczne, a także wzmacniać praworządność i dobre sprawowanie władzy zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych, Powszechną deklaracją praw człowieka i prawem międzynarodowym, w szczególności prawem międzynarodowym praw człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Ustanowienie, cele, zakres i czas trwania

1. Niniejszym ustanawia się środek pomocy na rzecz Dżibuti (zwanego dalej „beneficjentem") finansowany z Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF) (zwany dalej „środkiem pomocy").

2. Cele środka pomocy są następujące:

a) zacieśnienie współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony między Unią a Dżibuti;

b) przyczynianie się do wzmocnienia ogólnych zdolności sił zbrojnych Dżibuti w zakresie ochrony suwerenności i praw tego kraju zgodnie z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawie morza, do wzmocnienia bezpieczeństwa morskiego na Morzu Czerwonym, a tym samym do skuteczniejszej ochrony morskich szlaków komunikacyjnych, statków komercyjnych i zasobów morskich oraz ludności nadbrzeżnej wraz z jej źródłami utrzymania przed szerokim spektrum sytuacji kryzysowych na morzu;

c) zwiększenie potencjału Dżibuti w zakresie morskiej orientacji sytuacyjnej, co uzupełni operacje i inicjatywy Unii w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony na Morzu Czerwonym.

3. Aby osiągnąć cele określone w ust. 2, w ramach środka pomocy finansuje się następujące rodzaje sprzętu, które nie są przeznaczone do użycia śmiercionośnej siły, a także następujące zaopatrzenie, usługi i infrastrukturę, w tym szkolenie techniczne:

a) realizację planu odporności dla okrętów patrolowych poprzez zapewnienie szkoleń z wiedzy o marynarce wojennej oraz sprzętu przeznaczonego na wyspecjalizowane warsztaty, jak również przywrócenie części zasobów morskich Dżibuti;

b) stację kontroli strefy przybrzeżnej, w tym zasoby zapewniające funkcjonalne możliwości z zakresu wywiadu, obserwacji i rozpoznania oraz dryfujący ponton;

c) zasoby szybkiej interwencji na rzecz marynarki wojennej Dżibuti.

4. Czas trwania środka pomocy wynosi 42 miesiące od dnia przyjęcia niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Uzgodnienia finansowe

1. Finansowa kwota odniesienia przewidziana na pokrycie wydatków związanych ze środkiem pomocy wynosi 10 000 000 EUR.

2. Wszystkimi wydatkami zarządza się zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF.

Artykuł 3

Uzgodnienia z beneficjentem

1. Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (zwany dalej „Wysokim Przedstawicielem") dokonuje z beneficjentem niezbędnych uzgodnień, aby zapewnić przestrzeganie przez niego wymogów i warunków ustanowionych w niniejszej decyzji jako warunku udzielenia wsparcia w ramach środka pomocy.

2. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia zobowiązujące beneficjenta do zapewnienia:

a) przestrzegania przez jednostki sił zbrojnych Dżibuti, wspierane w ramach środka pomocy, odpowiednich postanowień prawa międzynarodowego, w szczególności prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego;

b) właściwego i efektywnego wykorzystania wszelkich aktywów przekazywanych w ramach środka pomocy do celów, do których zostały one przekazane;

c) wystarczającego poziomu serwisowania wszelkich aktywów przekazywanych w ramach środka pomocy w celu zapewnienia ich użyteczności i dostępności operacyjnej przez cały cykl ich życia;

d) aby jakiekolwiek aktywa przekazane w ramach środka pomocy nie zostały utracone ani przekazane na rzecz osób lub podmiotów innych, niż określone w tych uzgodnieniach.

3. Uzgodnienia, o których mowa w ust. 1, obejmują postanowienia dotyczące zawieszenia i zakończenia wsparcia w ramach środka pomocy w przypadku stwierdzenia, że beneficjent naruszył obowiązki określone w ust. 2.

Artykuł 4

Wykonanie

1. Wysoki Przedstawiciel jest odpowiedzialny za zapewnienie wykonania niniejszej decyzji zgodnie z decyzją (WPZiB) 2021/509 oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi realizacji dochodów i wydatków finansowanych w ramach EPF, a także zgodnie ze zintegrowanymi ramami metodologicznymi dla oceny i określenia środków i kontroli wymaganych w związku ze środkami pomocy w ramach EPF.

2. Działania, o których mowa w art. 1 ust. 3, realizuje *Défense Conseil International* – DCI Group.

Artykuł 5

Monitorowanie, kontrola i ocena

1. Wysoki Przedstawiciel monitoruje wypełnianie przez beneficjenta obowiązków określonych w art. 3. Monitorowanie to wykorzystuje się do zapewnienia wiedzy o okolicznościach i ryzykach naruszeń obowiązków określonych w art. 3 oraz do przyczyniania się do zapobiegania takim naruszeniom, w tym naruszaniu prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego przez jednostki sił zbrojnych Dżibuti otrzymujące wsparcie w ramach środka pomocy.

2. Kontrola po wysłaniu sprzętu i zaopatrzenia zorganizowana jest w następujący sposób:

a) weryfikacja dostawy, przy czym certyfikaty dostaw w ramach EPF mają być podpisywane przez siły użytkownika końcowego w momencie przeniesienia prawa własności;

b) sprawozdawczość, w ramach której beneficjent ma co roku składać sprawozdania o działaniach prowadzonych z wykorzystaniem sprzętu, zaopatrzenia i usług dostarczanych w ramach środka pomocy oraz o stanie zapasów wskazanych pozycji do czasu, gdy Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa (KPiB) uzna, że takie sprawozdania nie są już konieczne;

c) wizyty na miejscu, w trakcie których beneficjent ma udzielić dostępu Wysokiemu Przedstawicielowi i audytorom EPF, na wniosek, w celu przeprowadzania kontroli na miejscu i audytów EPF.

3. Wysoki Przedstawiciel przeprowadza ocenę końcową po zakończeniu środka pomocy, aby ocenić, czy środek pomocy przyczynił się do osiągnięcia celów określonych w art. 1 ust. 2.

Artykuł 6

Sprawozdawczość

W okresie wykonania Wysoki Przedstawiciel co sześć miesięcy składa KPiB sprawozdania z realizacji środka pomocy zgodnie z art. 63 decyzji (WPZiB) 2021/509. Administrator do spraw środków pomocy regularnie informuje Komitet Instrumentu, ustanowiony na podstawie decyzji (WPZiB) 2021/509, o realizacji dochodów i wydatków zgodnie z art. 38 tej decyzji, w tym poprzez przekazywanie informacji dotyczących zaangażowanych dostawców i podwykonawców.

Artykuł 7

Zawieszenie i zakończenie

1. KPiB może podjąć decyzję o całkowitym lub częściowym zawieszeniu realizacji środka pomocy zgodnie z art. 64 decyzji (WPZiB) 2021/509.

2. KPiB może zalecić Radzie zakończenie środka pomocy.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia.

Sporządzono w Brukseli dnia 25 lipca 2025 r.

W imieniu Rady

Przewodnicząca

M. BJERRE